

DE O D U C E
M E D I T A T I O S . E V A N G E L I I .
F E S T I .

S. PETRI ETI
PAULI

Additis S. Patrum dictis, Quæstio-

numq; aliquot decisione, ad uberiorem textus, cùm opus est,
explicationem, & Heterodoxorum refutationem.

Q U A M

In Regia Aboënsi Academia.

P R A E S I D E

DN. A E S C H I L L O P E T R A E O

S. S. Theol. Doct. Profess. & Civitatis ejusdem Pastore.

Examini subiicit, in Auditorio Majori, horis solitis

Ad diem 1. Junij Anni 1651.

N I C O L A U S A N D R E Æ D A R E L I U S

Ex comitatu Wisingburgensi West G.

Victor Antiochenus in cap. 1. Marci:

Interrogat quod norat, quia ex responsione quā daturi erant, aliquid opere precium inde colligere instituebat. Inter cetera enim interrogacione illa effectum voluit, ut di scipuli rectius de ipso sentirent & loquerentur, quam ceteri opinatores.

Cyrill: Libr. 12. In Iohan. cap. 64.

Petri ore unanimiter pronunciant, Christum esse filium illum Dei viventis, præveniebat alios petrus; Ardore namq; Christi precipuo servens & ad faciendum & ad res pondendum paratissimus erat.

A B O E

Exudebat Petrus Wald/ Acad. Typogr. anno. 1654

Illustrissimo & Generosissimo Heroi ac Domino;

DN.PETRO BRACHE

COMITI in Visingsborg Lib. Bar. in Rydboholm/
Lindholmen & Falsterborg S:æ R.M:tis Regniq: Sveciaæ
Senatori, & Drotzero, Collegij Regij judicialis Holmensis
sumo præsidi; V Vestmanniæ, Montanoru atq; Dalensiæ
judici provinciali gravissimo, Magni Ducatus Fennin-
ci, Generali Guberniotori, nec non Academiæ
Aboënsis Cancellario Magnificentissimo.

Non secus ac Deus omnia ipse met creare eademq; verbo suo
portare sibi laudi & gloria statuit, & solem, hec eadem ut
soveret calore suo atq; refocillaret, in excelsis posuit: Ita illu-
strissima tua celsitudo non gravatur homines quos vis, pietatis
studio si fuerint, inò vel maxime quo fiant, erigere, juvare,
ac premoveare. Cum itaq; ego in clientium tuorum serie Di-
vina gratia insitus sim, non reputo mihi vel hanc magnam au-
daciam in pietati verti, quod tenues, tuae celsitudini, has in-
scribere ausus sim pagellas. Id equidem merita est substrata
divina hæc Materia. Suscipe, itaq; magne musarum Ma-
canas, patronæ maximæ, hoc opusculum clementer & inspec-
te dignare.

NICOLAUS A. DARELIUS

Respondens

MEDITATIO TEXTUS.
IN FESTO
S. PETRI ET PAULLI.

In Sancto & Summè Laudandæ Trinitatis, Patris, filii,
& Spiritus Sancti Nominis.

Sacerdotes ejus induam salutem & Sancti tui exultatione exultabunt Psal. 132. v. 16: In hoc Psalmo loquitur D E U S cum Davide, vel David canit referens: quod Deus promiserit ei, fore ut Messias nascetur ex illius posteris, & quod vellet in Ecclesia, per Evangelium Christi collecta, habitare, & illic quiescere perpetuo. Quod velit Evangelium abunde in mundo prædicari facere. Cum primis vero, ut in his verbis loquitur Psalmista, promittit Deus se daturum Messiae tempore sacerdotes induitos salute, ut ejus Sancti inde gauderent. Hoc est: se instructum sacerdotes virtute & donis ita concionandi & prædicandi verbum suum, ut multos ad agnitionem veritatis perducant suis concionibus. Ut inde levatur magnū gaudium in ipsis qui convertuntur per illorū conciones: In alijs omnibus pijs optantibus cæceri illuminationem: In ipsis Apostolis & concionatoribus videntibus fructum laborum suorum: Imo gaudium in ecclis super peccatoribus resipiscientibus; Luc. 15. Tales Sacerdotes indui salutem à Domino fuerunt hi duo Christi Apostoli S. Petrus & S. Paulus, qui suis concionibus multos ad salutem informarunt, in multis in hoc mundo spirituale gaudium excitarunt. Quorum etiam memoriam hodie celebrat Ecclesia, non aliam ob causam, quam illa

quæ à S. Sancto monstratur nobis. Ebr. 13. v. 7. His verbis: mementote præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem. Jesus Christus heri & hodie, ipse & in secula. Ille solus ut mediator inter Deum & nos invocandus. Hodie vero Amorum Apostolorum memoria celebratur, quod Ecclesia existimet ambos uno die & quidem hoc ipso 29. Junij martyrio coronatos; S. Petrum crucifixum & S. Paulum decollatum.

Oremus autem Deum, ut hodiernum, Evangelium ita mediari queamus, ut cedat in nominis divini gloriam, nobis in augmentum & incrementum doctrine, & bonorum operum, in spem & fiduciam, & tandem in eternam beatitudinem: Dicamus igitur. Pater noster &c.

EVANGEL. Matth: 16,

Venit autem Jesus in partes Casareae philippi: Et interrogabat discipulos suos dicens: Quem dicunt homines esse filium hominis? At illi dixerunt: Alij Johannem Baptistam, alij autem Eliam, alij vero Jeremiam, aut unum ex prophetis. Dicit illis Jesus: Vos autem quem me esse dicitis? Responderet Simon Petrus, dixit: Tu es Christus filius Dei vivi. Respondens autem Jesus, dixit ei: Beatus es Simon Bar-Jona: Quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed pater meus qui in celis est. Et ego dico tibi, quia tu es petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus

eam... Et tibi dabo claves regni cœlorum... Et quodcumq; ligaveris super terram, erat ligatum in cœlis: Et quodcumq; solveris super terram, erit solutum in cœlis.

Proptera ostquam venit Christus cum suis discipulis in partes Cæsareæ Philippi, refert Sanctus Matthæus Evangelista, quod modo illic cæperit interrogare discipulos, quæ eslet opinio vñgi de te filio hominis. Discipuli referunt quod sciebant, quosdam dicere eum esse Johannem Baptistā, quosdam Heliam, quosdā Hieremiam, aut unum ex prophetis. Cum autem interrogaret discipulos quid illi tentiant de Christo, cuius filius sit: Respondit Petrus omnium nomine. Tu es Christus filius Dei vivi: Hanc confessionem laudat Christus ut rectam & sinceram. Eāq; adscribit non petro ut auctori; Sed patri cœlesti. Nihilominus petruini prædicat beatum, quod ita à patre cœleti sit illuminatus. Deinde Christus de Ecclesia sua loquitur, quod illa super hanc confessionem ædificata sit, tanquam super petram, & ita victura sit omnes inferorum portas. Promittit etiam potestatem ligandi & solvendi peccata super terram, quod peccatorum remissio à Petro & alijs Apostolis pronunciata, tam rata & firma sit, ac si cœlitus pronunciata esset. Confirmatur artculus fidei nostræ de Christi salvatoris nostri vera humilitate, & vera Divinitate, in una perfona. Excitamus ad orandum sanctificetur nomen tuum, confiteamur Jesum Christum esse filium Dei vivi, & ne nos ab hac confessione ullæ inferorum portæ absterreant.

PARTES.

2. De Petri confessione de Christo, quod Christus
esset filius Dei vivi.

2. De poststatis à Christo concessione ligandi &
solvendi super terram.

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter & sim-
pliè tractare constituimus: Omnipotens & aeternus
Deus, Pater noster cœlestis dilectissimus, nobis omnibus benedic-
tus sumusq; utiliter & fructuose cedere faciat.

P A R S P R I M A

In quā meditamur:

I. Occasionem hujus confessio-

nis. Hanc exponit S. Evangelista in præcedentibus ver-
bis hujus capitis: Dixit Christus discipulis: inuenimi &
cavete à fermento Phariseorum & Saducæorum Quibus
verbis Christus non loquitur de pane; sed de Doctrina
Phariseorū & Saduceorum. Ut Christus scipsum clarius
explicat. Hac admonitione præmissa, venit Christus
in aliud locum, ubi melior erat occasio & commoditas
illos ulterius informandi de fermano phariseorū, hoc est,
prava opinioē eorū de Christi persona. Ille etiam mox
incipit querere à discipulis de opinioē viagi phariseorū &
Saducæorum, & ita dat occasionem hujus confessio-

L. C. Auditores sèpius & seriò admonendis suis
Synceris Doctoribus, ut caueant sibi quam diligentissime
à falsa doctrina ea quæm est pessimum fermentum, fermentum
malitiae & pravitatis, Ideoq; Christus etiam in genere
monuit

monuit dicens: cavete vobis à falsis prophetis. Matth. 7. non enim qui seipsum commendat, ille probatus est. Sed quem Dominus commendat: 2. cor. 11. v. 18. quātum vero si periculum à falsis Doctoribus seduci, indicat Apostolus 2. cor. 11. v. 1. 2. 3. 4. 13. 14. 15. Ex hac Apostoli eiusdem seria admonitio de diligenter cavadis Spiritibus errortis & doctrinis dæmoniorum quibus multi attendentes in novissimis temporibus, discedent à fide i. Tim. 4. v. 1. 2. 3. 4. Idem apostolus ad Philip. 3. Dicit sed eodem scribere, & non piget inquit, me, & vobis lucrum est, & mox subiungit: videte canes, vide te malos operarios, videte concisionem. Paulus vocat pleudo Apostolos concisionem quod circummissionem tanquam ad salutem necessariam docerent, per quod credita à fide praesinduntur.

II. Causam hujus confessionis.

Hanc indicat S. Evangelista dicens: Christum etiam insituisse examen cum discipulis de opinionibus vulgi, de sua persona. Quem dicunt, inquit, homines esse filium hominum? Et cum illi dixerint: alij Iohannem Baptistam, alij vi. Eliam, alij vero Hieremiam, aut unum ex prophetis. dicit illas Jesus: vos autem quem me esse dicitis? Et cum respondit Simon Petrus: Tu es Christus filius Dei vivi: Quare Christus de aliorū sententia, de sua persona, non quod dilexit ignoraret quod quidam statuerint eum esse Iohannem Baptistam, quidam Eliam, quidam Hieremiam, aut unū ex prophetis. Has varias de le opiniones Christus non ignoravit, ideoq; ex ignorantia in terro gavit, sed ostendit per hanc interrogacionem, quod opus sit discipulis hanc variatum opinionem cognitione, ut possint eas refutare & resellere. Et sibi quoq; diligenter ab eo sum

rum fermento cavere. Et ita aliae Christi interrogationes nuquam producuntur ex ignorantia, sed ex alijs causis gravioribus. Non enim opus habuit etiam tum Christus ut quisquam testaretur de homine, sciebat enim quid esset in homine. Joh. 2 v. 24. 25. Ipse Iesus non credebat semetipsum ejus: Eò quod ipse nosset omnes, & quia opus non erat ei ut quis testimonium perhiberet de homine, ipse enim sciebat quid esset in homine.

L. C. Synecri Ecclesiæ Doctores, rectè faciunt instituentes examina cum suis auditoribus non solum indeò, ut explorent illorum profectus in doctrina salutis, sed etiam ut eos in illis examinibus suis confirment & quasi poliant. Sicut Deus præcepit Israelitis: Ut acuerent filii suis precepta Dei, & loquerentur de eis sedentes in domo sua, ambulantes in itinere, cubitum ituri atq; consurgentes. Deut. 6. v. 7. Ad quæ verba Lutherus ita scribit: acues id est, semper repetes, urgebis & exercebis ea, ne quando rubiginem aut situm contrahant, aut obsecurentur sed hærent in firma memoria, & versentur in ore, ut nota & cognita maneant. Quò enim sapientius tractatur verbum Dei, eò fit elarius & rectius. Quo diutius eò Charius. Ubi enim non exercetur, mox elabitur & efficaciam suam amittit. Amavit Christus ipse tale examen, cum esset duodecim annorum. Hierosolymis enim relictis parentibus mansit in temple, associans se Doctoribus & discipulis: Audiens eos & interrogans eos, stupentibus omnibus super eius intelligentia & responsionibus. Quare non à grè ferent auditores ejusmodi interrogations de Christo, de ejus persona, de ejus officio & alijs ad salutem scitu necessariis: Ne prævaricarentur, fermentum aliquod falsæ doctrinæ, & radix

dix aliqua amara, crescant in animis auditorum. Vide-
mus enim hic ex responsione discipolorum, quam variae
opiniones. Tunc de Christo extiterunt & o-
mnes istae falsae opiniones. Falsa erat opinio statuens
Christum esse Johannem Baptistam, in qua opinione
erat Herodes. Math. 14. v. 2. Falsa erat opinio, Chri-
stum fuisse Eliam, vel Hieremiam vel alium ex prophe-
tis istis veteribus. Omnes itaq; istae opiniones refuta-
dæ erunt & cavendæ. Sic variae sunt opiniones de Chri-
sto hodieq;, quas nosse oportet Ecclesiæ doctores; ut pos-
sint præmonere de ijs suos auditores, ut discant illas ca-
vere, presertim eorū qui nobis sunt propinquiores ut pon-
tificiorum & calvinianorum.

III. Confessionis hujus teno-

rem. Respondens enim Simon Petrus dixit: Tu es
Christus, filius Dei vivi. Respondit Petrus omnium no-
mine. Non enim dicit Christus Petro solùm, quem tu
dicis me esse? Sed Christus dicit: Quem vos me esse di-
citis? Ideò quoq; Simon Petrus omnium nomine respó-
dit, quæ omnium sit sententia de Christo: Videlicet hæc:
quod sit Christus filius Dei vivi. Hoc est, tu es verè
ille qui venturus erat in mundum, verus mundi Messias,
verus Jesus, Salvans populum tuum à peccatis suis, verus
Immanuel, verus servator, verum lumen ad revelationē
gentium, & gloriam plebis Dei Israël: Ut antea Simeon
suum confessionem de Christo edidit, quam confessionē
etiam morte sua obsignare voluit. Nunc demittis, in-
quit, me, Domine in pace, oculi enim mei viderunt saluta-
re tuum, quod parasti in conspectu omnium &c. Tu es,
inquit Petrus, filius Dei vivi. Non autem Johannes Ba-
puista, qui filius fuit Zachariæ & Elizabetæ: Non es Elias.

Theſbites ille: Non Hieremias aut alius ex prophetis iſtis prioribus; Fuerunt enim iſti ſaltē ex mulieribus nati, non ex Deo, non ex Dei natura & eſſentia. Tu es filius Dei vivi, qui etiam ante Abrahamum fuisti. Joh. 8. Qui à Deo exiſti & veṇiſti in hunc mundum. Tu uerba viṭe æterna habes, ut alibi diſcipuli unanimiter conſiſtentur. Hanc conſoſionem Christus veriſimiliter pronunċiat & patri ſuo coeleſti ut vero autori, non carni & ſangvini ſive rationi Petri adſcribit. Petrum quoq; beatū prediſcat; quod hoc diſicerit. Nam ita Christus dicit Joh. 17. Hæc eſt viṭa æterna, ut cognofcant te verum Deum, & quem miſiſti Ieſum Christum.

L. C. Hæc conſeflio Petri de Chriſto, omnium diſcipulorum nomine proposita, & à Chriſto collaudata ut à patre coeleſti profecta, eadē eſt cum noſtra conſefſione in ſymboli noſtri Apoſtolici articulo ſecūdo. In quo conſitemur noſ credere in Ieſum Chriſtum filium Dei unicum, concepturn de Spiriṭu Sancto, natum ex Ma‐ria virgine. Quod Lutherus ſic explicat: Credo quod Ieſus Chriſtus ſit verus Deus, ab æterno à patre genitus. Id quod cæci Judæi Joh. 8. Nesciverunt, & credere noluerunt, quamobrem indignati ſunt cum diceret Chriſtus: antequam Abraham fuerit ego ſum; tollentes lapides, ut jacerent in eum. Caro & ſangvis hoc myſterium non reuelavit, ſed Pater coeleſtis. Videndum itaq; & cauen- dum in myſterio de perſona Chriſti, ne nimium tribuamus carni & ſangvini ſive huīmanæ ſapienſię. Quod etiam monet Apoſtolus colos. 2. Videte ne quis vos ſeduca per ſublimitatem ſermonis. V. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. Cum itaq; doceamus juxta Chriſti verbum, corpus Chriſti & ſangvinem ejus eſſe praefentia in ſacra cæna, hoc non reuelavit nobis caro & ſangvis; Sed Chriſtus

Christus ipse, ergo non credendum carni & sanguini;
sed revelanti Christo. Christus dicit de se: eis mihi o-
mnis potestas in celo & in terra. Ecce ego vobis cum
sum usq; ad finem mundi. Ubi duo vel tres congregati
sunt in nomine meo, ibi sum in medio illorum, quoad
utramq; naturam. Hæc revelatio est Christi, non car-
nis aut Sangvinis, ergo huic revelationi fides habenda; &
sic Christus nos & que ac Petrum beatos prædicabit, &
nobiscum testabitur, quod hæc revelatio sit ab ipso Chri-
sto, & proinde de ea plane non dubitandum.

SECUNDA PARS.

Confessionem Simonis Petri, pro se & socijs, editam
de Christo, habuimus in prima parte: In hac secun-
da parte concessionem potestatis ligandi & solvendi
super terram obseruabimus.

In qua meditamus:

I. Quibus promittatur hæc po-
testatis concessio. Respondit quidem Christus ad con-
fessionem, alloquendo Petrum, dicens: Beatus es o Simon
fili Iona, quia caro & sanguis non revelavit tibi hoc; Sed
pater meus qui in celis est: non tamen existimandum,
solum hic petrum prædicari beatum a Christo; propter
hanc confessionem; Sed etiam reliquos Apostolos. Quia
communis erat interrogatio, communis est confessio, ins-
quit Lutherus, ita & commune nomen. Promittitur ita.
que potestas ligandi & solvendi omnibus discipulis: non
soli Petro. Nec huic sententia repugnat, quod Christus
dicit Petro: Quia tu es Petrus. Et postea: Et tibi dabo
claves

claves regni cœlorum. Item: quodcunq; ligaveris super terram: Quodcunq; solveris super terram. Nam & hi sermones ad omnes spectant: Nam omnes hanc confessionem per Petrum ediderunt: Tu es Christus filius Dei vivi: ab omnibus dictum est in persona Petri. Dictum Christi: vos beati esti, omnibus est dictum. Super hanc vestram petram, vestram confessionem de me, ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferorum non prævalebunt adversus eam. Vobis dabo claves regni cœlorum, quodcunq; ligaveritis super terram, erit ligatum in cœlo. Sic interpretatur Christus ipse in hanc promissionem Joh. 20. v. 21. Dixit Christus, inquit S. Iohannes, illis, non solum Petro: pax vobis. Item: mitto vos. Hoc dicens, insufflavit ac dixit eis: Accipite Spiritum S. Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis. Quorum retinueritis peccata, retenta sunt.

L. C. Prorsus itaq; refragantur Christo & ejus verbis pontificij, perhibentes: Petro soli datam hanc potestatem ligandi & solvendi super terram peccata, vel Petro ut primario & supremo, Christus enim hic nullam facit differentiam, ut si audivimus modo & hic quidem, & apud Iohannem, post suam resurrectionem, non nominat quem Petrum; Sed omnes alloquitur. Quare fabula est Doctrina pontificiorum, quod petrus fuit primus papa Romæ, illic dederit successori suo supremam potestatem super omnes alios Episcopos Ecclesiarum in universo mundo. Quod Petrus acceperit potestatem à Christo conferendi regna, & ea vicissim adimendi. Reges deponendi & constituendi. Deo gratias debemus, qui nos ab hoc pessimo errore liberavit & docuit nos per Spiritum S. per suum electum organum D. Lutherum, quod Christus sit caput sue Ecclesiæ, is sit supremus Ecclesiæ

&

& Oviliis pastor. Recte etiam canit Ecclesia: Oremus
Deum, ut servet verbum suū & frangat vires papaꝝ hostis
Christi, & Ante Christi de quo Apolol. 2. 1. Thess. 2. v. 3. Nō
instat dies dum, nisi venerit prius defecatio & revelatus
fuerit homo peccati, t. huius perditionis, qui adverſatur &
extollitur supra omne quod dicitur Deꝝ aut quod colitur,
ita, ut in templo Dei ſedeat tanquam Deus, ostendens ſe
tanquam sit Deus &c. Cuius aduentus est ſecundum o-
perationem Satanaꝝ, in omni virtute & signis menda-
cibus.

II. In cuius commodum & uti

litatem pollicetur Christus conſeſſionem tantæ potestatis
ligandi & ſolvendi ſuper terram. Hoc indicat ſalvator,
dicens: quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædif. caſo
Eccleſiam meam. Id eſt, ſuper hanc eorū ſeſſionem tuam,
quām confeſſus eſt de mi, dicerido: Tu es Christus filius
Dei vivi. Quæ confeſſio certiſſima eſt, continens ſuham
totius doctrinæ Evangelicæ, & fundamentum, ioper
quod reliqua omnes confeſſiones ſunt extruendæ. In
hujus meæ Eccleſiae utilitatem, bonum & commendum,
hanc potestatem ligandi & ſolvendi dabo, claves regni
ecclorū dabo. Extra hanc meam Eccleſiam haec claves
non reperiuntur, haec potestas nullib[us] inuenitur. Itaq;
illam non alligabo certo alicui loco; Sed ubiunq; fuerit
mea Eccleſia, illuc erit etiam haec potestas; illuc habebunt
has claves. Et haec potestate ſecura ſit mea Eccleſia ad-
verſus omnes inferorum portas, ſequidem per hanc po-
tentiam ſolvuntur miseri peccatores a peccatis ſuis, atq;
ita accusatio illa a diabolo instituta in ſuis portis, contra
miseros peccatores, non potest valere; quia peccata a Deo
remittaſunt & condonataſ.

L.C.B. L. C. Magnum privilegium est homini, nasci in Ecclesia Christi, illic educari, illic confundescere & usq; ad extremum vitæ halitum manere. Illic tutus est aduersus omnes portas infernales. Hic enim verum erit illud: *Quis accusabit electos Dei, remissionem peccatorum suorum habentes, induitos stola justitiae Christi:* propterea etiam David canit Psal. 65. v. 5. *Beatus quem tu eligis, & in atrio tuo assumis,* ille gustabit bonum domus tuæ & templi Sancti tui. Et Psal. 32. psallit David: *Beatus cui remissa sunt peccata &c.* Amemus itaq; Ecclesiam Dei & Sanctotum communionem, intersimus libenter Sacris, quando per valetudinem & alia graviora impedimenta id commode facere possumus. Quæramus regnum Dei & ejus justitiam; cætera facile adiicientur nobis Math. 6. Dives epulo sprexit Mosen & prophetas, hortantes dilectionem Dei & proximi: Ideoq; contra eum prævaluerunt portæ infernū: Nam tormentis intra illas portas, jam sine fine angitur & cruciatur; nulla est inde redemptio.

III. Quanta sit hæc potestas,
quam promittit hic Christus discipulis & omnibus verbis
Dei legitimis ministris. Et ego, inquit Christus, dabo tibi
claves regni cœlorum. Et quod ligaveris super terram
ligatum erit in cœlis, & quod solveris super terram erit so-
lutus in cœlis. Vocab Christus potestatem remittendi &
retinendi peccata, claves regni cœlorū. Quia sicut habens
claves aliquis arcis vel alterius domus, facile dum vult
alios intromittit, ut liceat volenti ingredi & conclavia &
penetralia ejus, pavimentum, parietes & laquearia, collu-
strare, & voluptatem capere. Qui habet claves illius arcis
vel domus, potest etiam claudere ejus portas, ut nemo
sne ejus voluntate intromittatur. Facit ergo Christus
hac

hac locutione, petrum & reliquos discipulos, nec non omnes verbi Dei veros ministros, clavigeros regni cœlosum. Et ut nemo de hoc dubitet: Utitur hac similitudine à clavibus. Tam certò statuendum vobis dandā potestatē solvendi & ligandi peccata super terram, quā certò statuit ille posse se intromittere aliquem in domū; & excludere aliquem è domo, qui claves habet domus?

L. C. Certissimè credemus, in absolutione pœnitenti peccatori remitti peccata, cum minister verbi obolutio-
nē pronunciat. Atq; dū ille, ita peccatorū suorū pœnitenti,
peccata remittit, quasi clavis aperit ei regnum cœlorū, & in-
grediendi potestatē facit. Quæ aperiō regni cœlorum
in conspectu Dei, rata & firma est. Deus hunc non ejicit,
sed acceptat, non secus ac pater ille optimus, filiū prodigū
reversum & pœnitentem ac clamantem: pater peccavi in
cœlum, & in te: non sum dignus vocari filius tuus: paternē
exipit, amplexatur & exosculatur, & convivium instruit,
vestes ei honorales induit, & annulo orat. Luc. 15. Si vero
cui peccata retinet, utpote impenitenti peccatori,
& claudit ei regnum cœlorum, is nec à Deo intro-
mittitur. Manebit foris cùm quinq; illis fatuis virgi-
nibus. Cum illis qui invitati erant ad regias nuptias, & ve-
nire justo tempore noluerunt, quibus dictum: viri isti nū-
quā gustabunt cœnā meā. Foris sint latrones, incantatores
scortatores, homicidæ & idololatræ; & omnes qui amant
mendaciū. Apoc. 22. v. 15. Vt omnes tales impenitentes
& quibus propterea retenta sunt peccata. Videndū est o-
mnibus in Ecclesia, ut pœnitentia eorū sit tempestiva, se-
ria & vera. Si n. simulaverit quis, in confessione, pœnitē-
tiam, & fallit ministrum verbi, Deum tamen non fallit.
Deus non decipitur. manebit ergo foris ejusmodi dece-
ptor. Nā foris manebit omnis amans mendaciū Apoc.22.
Act. 5. Exemplum Ananias & Zaphiræ. Deus

ODEUS qui hodiernū dicens apostolorum tuorum Pe-
tri & Pauli Martyrio consecrasti, da Ecclesia tua
in omnibus eorum sequi praeceptum; per quos religionis
sumpsit exordium. per Dominum nostrum Eccl.

Benedictio, & Claritas & Sapientia, & Gratiarum & Gio, & Honor, & Vir-
tus, & Fortitudo, DEO nostro, in Secula seculorum, Amen.. Apoc, 7:12

Q U Ä S T I O N E S

AN Christus dicat se ædificare Ecclesiam suam super
Petrum discipulum suum, vel super petram, petri & re-
liquorum confessionem? Aff. Post. Non enim
Ecclesia Christi super personam petri ædificata est: Sed
super ipsius confessione & doctrina. Alias certè male
stetisset Ecclesia super petro, cum ille Christum abne-
ret, & insuper abjuraret. Malo fundamento innixa fuisset,
cum illi paulò post Christus diceret: Abi post me
Satana.

2. *An pontifices Rom. sint successores Petri? N.*
Quia doctrinam petri cane pejus & angue ode-
runt, & ferro ignibusq; perleqvuntur. Neq;
illis data est universalis potestas in universam Ec-
clesiam: Sed cuiusq; Episcopi officium est, suam
curare Ecclesiam: Caput autem omnium Episco-
porum & omnium Ecclesiarum est non
pontifex Romanus, Sed Christus.

